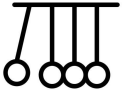

TURKEY'S UNHEARD VOICES

Hong Kong'da Ulusal Güvenlik Yasası

LAW

Arda Kuyucu

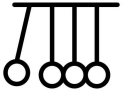

İçerik Tablosu

Öz	3
Giriş	
Gelişme	
1. Hong Kong Ulusal Güvenlik Yasası'nın Genel Çerçevesi	
a. <i>Yasanın kabul süreci</i>	
b. <i>Yasanın kapsamı ve suç tipleri</i>	
2.. Jimmy Lai Davası	
a. <i>İddialar ve suçlamalar</i>	
b. <i>Yargılama süreci ve tartışmalar</i>	
3.. Davaya Yönelik Görüşler ve Eleştiriler	
a. <i>Çin ve Hong Kong yönetiminin yaklaşımı</i>	
b. <i>Uluslararası toplum ve insan hakları örgütlerinin eleştirileri</i>	
Değerlendirme	11
Kaynakça	12

Öz

Hong Kong'da 2020 yılında yürürlüğe giren Ulusal Güvenlik Yasası, bölgenin siyasi ve hukuki yapısında çeşitli değişikliklere yol açmıştır. Bu yasa kapsamında açılan davalardan en dikkat çeken, medya patronu ve demokrasi yanlısı aktivist Jimmy Lai hakkında yürütülen yargılamadır. Lai, yabancı güçlerle iş birliği yapmak ve ulusal güvenliğini tehlikeye atmak gibi suçlamalarla yargılanmaktadır. Bu dava, yalnızca bireysel bir ceza davası olmanın ötesinde, ifade özgürlüğü, basın özgürlüğü gibi konuları da içinde barındıran ve dünya gündeminde yer alan bir davadır. Bu çalışma, bu davayı, davaya yönelik eleştirileri ve yeni yasayı açıklamayı amaçlamaktadır.

Giriş

Hong Kong, 1997 yılında Birleşik Krallık’tan Çin Halk Cumhuriyeti’ne devredildiğinde “tek ülke, iki sistem” ilkesi benimsenmiş ve bölgeye özerklik tanınmıştır. Ancak 2019 yılında başlayan demokrasi yanlısı protestoların ardından Çin Ulusal Halk Kongresi tarafından 2020 yılında Hong Kong Ulusal Güvenlik Yasası kabul edilmiştir. Bu yasa, bölgedeki siyasi faaliyetler ve medya üzerindeki etkileri göze alındığında azımsanmayacak etkilere sebep olmuştur. Jimmy Lai davası da bu sürecin sembolik davalarından biri olarak gündemde ön planda yer almaktadır

Gelişme

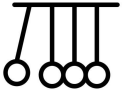
Hong Kong Ulusal Güvenlik Yasası’nın Genel Çerçevesi

a. Yasanın kabul süreci

Ulusal Güvenlik Yasası, 30 Haziran 2020 tarihinde Çin Ulusal Halk Kongresi Daimi Komitesi tarafından kabul edilerek Hong Kong’da yürürlüğe girmiştir. Ancak yasa bir tartışma sürecine izin verilmeden Pekin yönetimi tarafından yürürlüğe konduğu için çokça tartışmaya sebep olmuştur. Bu durum aynı zamanda “tek ülke, iki sistem” ilkesine uygunluğun da sorgulanmasına yol açmıştır

b. Yasanın kapsamı ve suç tipleri

Yasa temelde devlet iktidarını yıkmaya teşebbüs, terör ve yabancı güçlerle iş birliği gibi geniş tanımlı suç tiplerini düzenlemektedir. Ancak yasada bu suçların tanımının çok genel ve yoruma açık şekilde yer alıyor oluşu kitlelerce tartışmalara yol açmıştır. Ayrıca bazı

durumlarda davaların Çin'de görülmesi ve özel güvenlik birimlerinin kurulması, “bağımsızlık” ve “adil yargı” konusunda tartışmalara yol açmıştır.

Jimmy Lai Davası

a. İddialar ve suçlamalar

Jimmy Lai, Apple Daily (Hong Kong merkezli bir gazete)'nin kurucusu olarak tanınan bir iş adamıdır. Ulusal Güvenlik Yasası kapsamında Lai'ye yöneltilen temeldeki suçlama:

- Yabancı güçlerle iş birliği yaparak Çin ve Hong Kong yönetimine karşı yaptırım çağrısında bulunmasıdır.

Savcılık makamı bu suçlama doğrultusunda Lai'yi uluslararası bağlantıya sahip olan ve yabancı siyasetçilerle teması bulunan “ güvenliği tehdit eden bir iş insanı” şeklinde yargılamaktadır.

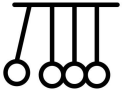
b. Yargılama süreci ve tartışmalar

Lai'nin yargılaması sürecinde kefalet taleplerinin reddedilmesi, uzun süreli tutukluluk ve jüri sisteminin uygulanmaması gibi unsurlar dikkat çekmiştir. Özellikle ulusal güvenlik davalarında jüri uygulamasının kaldırılması çeşitli tartışmalara yol açarak kararların “adil” şekilde alınıp alınmadığı gündeme gelmiştir

Davaya Yönelik Görüşler ve Eleştiriler

a. Çin ve Hong Kong yönetiminin yaklaşımı

Çin ve Hong Kong yönetimi, Ulusal Güvenlik Yasası'nı kamu düzenini ve istikrarı sağlamak için gerekli bir düzenleme olarak savunmaktadır. Çin ve Hong Kong yönetimi, bu

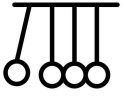
kapsamda gündemde sıkça adı geçen Jimmy Lai davası için ise adil bir yargılama sürecinin gerçekleştiği ve kararın ulusal güvenliği korumak doğrultusunda alındığını savunmaktadır.

b. Uluslararası toplum ve insan hakları örgütlerinin eleştirileri

Birçok ülke ve insan hakları kuruluşu, davayı ifade ve basın özgürlüğüne yönelik bir müdahale olarak değerlendirmektedir. Uluslararası Af Örgütü ve çeşitli gazeteciler, davanın siyasi nitelikte olduğunu ve Hong Kong'daki demokratik alanın daraldığını ileri sürmektedir. Avrupa Birliği ve ABD'de davaya ilişkin kaygılarını resmi açıklamalarla dile getirmiş ve bunun “adil” bir yargılama olmadığını altını çizmişlerdir.

Değerlendirme

Jimmy Lai davası, yalnızca bireysel bir ceza yargılaması değil, Hong Kong'daki güvenlikve özgürlük dengesinin yeniden tanımlandığı bir sürecin göstergesi olarak değerlendirilebilir. Ulusal güvenlik her ne kadar korunmaya çalışılsa da bu amaca yönelik düzenlemelerin ifade ve basın özgürlüğü üzerindeki etkisinin dikkate alınması önemlidir. Özellikle basın faaliyetleri ve uluslararası temasların ulusal güvenlik kapsamında değerlendirilmesi, sınırların ne ölçüde “belirgin” olduğu sorusunu gündeme getirmektedir. Jüri sisteminin uygulanmaması ve uzun süreli tutukluluk gibi unsurlar da Hong Kong'un geleneksel hukukuyla kıyaslandığında elzem bir değişime işaret etmektedir. Sonuç olarak kanımca Jimmy Lai davası, ulusal güvenlik ile temel hak ve özgürlükler arasındaki hassas dengenin kurulup kurulamadığı konusunda insanlara önemli ipuçları veren uluslararası nitelikte bir davadır.

Kaynakça

The Basic Law of the Hong Kong Special Administrative Region of the People's Republic of China. 1990.

Law of the People's Republic of China on Safeguarding National Security in the Hong Kong Special Administrative Region. 2020.

Amnesty International. Hong Kong: National Security Law Reports.

Human Rights Watch. Hong Kong Reports on Media Freedom.

BBC News. "Jimmy Lai Trial Explained."

The Guardian. "Hong Kong National Security Law and Press Freedom."